

THỊ TRƯỜNG CHỨNG KHOÁN THÁNG 4/2011

ThS. Nguyễn Thị Ngọc Tú
ĐH Sài Gòn

Tình hình vĩ mô trong nước tiếp tục biến động theo chiều hướng xấu, làm cho thị trường chứng khoán Việt Nam tháng 4/2011 chứng kiến nhiều phiên giao dịch theo chiều hướng trái chiều với thanh khoản và giá trị giao dịch giảm mạnh.

Kinh tế vĩ mô trong nước:

- Các tổ chức quốc tế hạ dự báo tăng trưởng kinh tế năm 2011 của Việt Nam xuống quanh mức 6,1%-6,5% và quan ngại về lạm phát trong năm (ở mức 2 con số).
- Lạm phát tháng 4 tăng 3,32%, cao nhất kể từ tháng 5/2008, tăng 17,51% so với cùng kỳ năm 2010 và tăng 9,64% so với cuối năm ngoái. Nguyên nhân chủ yếu dẫn đến chỉ số giá vượt quy luật hàng năm là do yếu tố lương thực, nhóm hàng lương thực thực phẩm tháng 4 đã có mức tăng 4,5% (so với mức tăng trung bình 2,5% những trước và sau tết). Ngoài ra, giá xăng và điện được điều chỉnh tăng trong vòng một, hai tháng gần đây cũng tác động vào giá cả tháng 4 này.
- Lãi suất vẫn tiếp tục đứng ở mức cao do chính sách tiền tệ tiếp tục được thắt chặt. Lãi suất cao sẽ còn tiếp diễn trong thời gian tới do chính sách thắt chặt tiếp tục thực thi, lạm phát và kỳ vọng lạm phát đang có dấu hiệu gia tăng.
- Thị trường ngoại hối tháng 4 đã có chuyển biến tích cực nhờ những biện pháp quản lý ngoại hối tích cực của Ngân hàng Nhà nước. Tỷ giá tự do đã giảm mạnh và thấp hơn giá của các ngân hàng thương mại. Tuy thế, vẫn còn nhiều sức ép tới tỷ giá trong các tháng cuối năm.
- Nhập siêu 4 tháng đầu năm lên tới 4,8 tỷ USD, tương đương với 18% kim ngạch xuất khẩu cùng thời kì. Tài khoản vốn vẫn tài trợ tốt cho thâm hụt thương mại, mặc dù lượng FDI đăng kí mới giảm chỉ bằng 45,1% so với cùng kì năm ngoái.

Nhìn chung, diễn biến thị trường trong tháng 4 cho thấy xu thế điều chỉnh trung hạn tiếp tục kéo dài hơn so với dự kiến. Lạm phát chưa tạo đỉnh và gia tăng ở mức trên dự báo đã xóa tan kỳ vọng

vào việc sớm tìm thấy đáy trung hạn. Các khu vực chịu mức độ giảm giá cao, bình quân 20 – 30% là các nhóm cổ phiếu vừa và nhỏ do tác động giải chấp hoặc thấp hơn là các cổ phiếu phi sản xuất thuộc ngành bất động sản, chứng khoán với mức giảm giá bình quân 10 – 15%. Hai chỉ số chứng khoán chính VN-Index và HNX-Index đã có diễn biến trái chiều rõ nét trong tháng 4. VN-Index đóng cửa tháng 4 tại 480,08 điểm, tăng 18,95 điểm hay 4,1% trong khi HNX-Index đóng cửa tại 83,58 điểm, giảm 7,89 điểm – tương đương 8,63% so với mức điểm đóng cửa tháng ba. 83% số mã niêm yết trên hai sàn giảm giá trong tháng 4; 40% cổ phiếu có giá 1x, hơn 30% cổ phiếu có giá dưới mệnh giá. Khối lượng giao dịch khớp lệnh giảm mạnh trên hai sàn giao dịch.

Lượng giao dịch trung bình là 19,3 triệu cổ phiếu/phiên đối với sàn HOSE và 21,4 triệu cổ phiếu/phiên đối với sàn HNX. Mặc dù hai chỉ số có diễn biến trái chiều nhưng xu hướng chung của đa số cổ phiếu trên cả hai sàn là giảm giá, sự tăng điểm của VN-Index mang tính “bóp méo” và không phản ánh mặt bằng giá cổ phiếu chung tiếp tục suy giảm do một nhóm các cổ phiếu vốn hóa lớn. Sàn HOSE ngoài nhóm vốn hóa lớn như PVD, BVH, MSN, VNM thì phần lớn cổ phiếu đi ngang và giảm điểm. Nhìn chung các cổ phiếu “Penny Stock” tiếp tục điều chỉnh giảm giá mạnh trong tháng, nhóm cổ phiếu vốn hóa lớn đa phần đi ngang. Nhóm cổ phiếu bất động sản liên tục bị bán mạnh vào cuối tháng 4 sau thông tin không mấy tích cực về thị trường bất động sản. Diễn biến cụ thể của thị trường trong tháng 4 có thể tóm tắt như sau:

- 1/4 – 22/4: đây là giai đoạn suy giảm giá nghiêm trọng của HNX-Index và các cổ phiếu trên sàn Hà Nội. HNX-Index đã tạo mức đáy 82,82 điểm – thấp

nhất kể từ tháng 3/2009 vào ngày 22/4/2011. VN-Index chủ yếu dao động ngang trong biên độ hẹp từ 454 – 464 điểm trong cùng thời kỳ. Kỳ vọng về lạm phát tháng 4 là yếu tố chính ảnh hưởng lên tâm lý thị trường, kết thúc với việc mức lạm phát tháng 4 (3,32%) cao hơn so với hầu hết các dự báo ban đầu. Mặc dù vậy, với sự hỗ trợ của một vài cổ phiếu vốn hóa lớn VN-Index đã vài lần kiểm tra thành công mức hỗ trợ 453 điểm của tháng 4. Ngược lại, sự suy giảm mạnh của sàn HNX phản ánh sự rút lui của các nhà đầu tư (NĐT) cá nhân khỏi các cổ phiếu vừa và nhỏ như thường thấy trước đây trong các giai đoạn suy giảm kéo dài kèm theo tác động cơ học của việc giải chấp tại một số cổ phiếu.

- 25/4 – 29/4: VN-Index đã có sự bứt phá rõ nét trong tuần cuối của tháng 4 với 4/5 phiên tăng lên mức 480 điểm với sự đóng góp chính của các cổ phiếu vốn hóa lớn, trong đó: MSN (+23%); BVH (+11,6%); VNM (+10,5%); VPL (+10%). Trong khi đó, HNX-Index tìm được ngưỡng hỗ trợ tại 83 điểm và dao động ngang với biên độ hẹp. Sự tăng điểm của VN-Index tiếp tục có sự đóng góp rõ nét của khối đầu tư nước ngoài tại các cổ phiếu như VNM, MSN.

VN-Index tăng 18,95 điểm

Với 19 phiên giao dịch trong tháng 4, sàn HOSE trải qua tới 10 phiên giảm điểm, tuy nhiên VN-Index lại kết thúc tháng 4 với mức điểm tăng 18,95 điểm (4,10%) và đạt ngưỡng 480,08 điểm. Tổng khối lượng giao dịch trong tháng 4 đạt 469.304.398 đơn vị, tương ứng giá trị giao dịch là 10.310,71 tỷ đồng. Bình quân mỗi phiên giao dịch ghi nhận 24,70 triệu đơn vị chuyển nhượng và 542,67 tỷ đồng giá trị giao dịch.

Trong tháng 4, sàn HOSE chỉ ghi nhận 01 mã cổ phiếu niêm yết mới là FDG, nâng tổng số mã niêm yết tại sàn này lên 289 mã. Thống kê cho thấy, có 46 mã tăng giá trong tháng 4 nhưng chỉ có 6 mã tăng trên 10%, trong khi có 237 mã giảm giá và 6 mã đứng giá tham chiếu với 99 mã giảm trên 10%, 21 mã giảm trên 20%. Hiện tại, có 82/289 mã tại HSX đang

nằm dưới mệnh giá. Những mã có thị giá thấp nhất là FPC: 2.900 đồng; VKP: 3.500 đồng; BAS: 3.700 đồng, VSG: 4.000 đồng... Bốn mã có thị giá trên 100.000 đồng là VIC: 134.000 đồng; MSN: 123.000 đồng, DHG: 121.000 đồng và VNM: 105.000 đồng.

Phía tăng giá, MSN của Tập đoàn Masan là cổ phiếu tăng mạnh nhất trong tháng 4 với mức tăng 50% từ 82.000 đồng lên 123.000 đồng. Tính tới ngày 29/4, cổ phiếu này đã có 7 phiên tăng trần liên tiếp. Mức tăng ấn tượng này đã giúp MSN vượt qua BVH trở thành cổ phiếu vốn hóa lớn nhất thị trường, đạt hơn 3 tỷ USD. Ban lãnh đạo công ty đặt mục tiêu vốn hóa đạt 5% GDP trong ba năm tới. Nguyên nhân tăng giá của MSN có lẽ xuất phát từ việc quỹ đầu tư KKR đã quyết định bỏ ra 159 triệu USD để mua 10% vốn của Công ty Cổ phần Hàng tiêu dùng Masan (Masan Consumer) – một công ty con của Tập đoàn Masan. Các mã tăng mạnh khác là DLG (22,8%), FBT (12,9%), VTF, TMP, HQC, CTD..

Phía giảm giá, dẫn đầu là DVD của Dược Viên Đông, giảm 35,9% từ 14.200 đồng xuống 9.100 đồng. Như vậy, từ một cổ phiếu từng có thị giá lớn nhất thị trường, hiện tại DVD đã xuống dưới mệnh giá. Tính chung từ đầu năm, DVD đã mất đi 77,6% giá trị. Đáng chú ý là sau khi rơi xuống mức thấp nhất là 8.300 đồng vào ngày 27/4, cổ phiếu này đã tăng trần hai phiên liên tiếp. Ba mã khác có mức giảm trên 30% là HU3 (-35,6%), UDC (-34,7%) và DDM (-32%).

HNX-Index giảm 7,89 điểm

Với 19 phiên giao dịch của tháng 4, HNX-Index giảm 7,89 điểm, tương đương mức giảm 8,63% và kết thúc tháng 4 ở mức 83,58 điểm. Khối lượng giao dịch trên sàn HNX đạt 454.208.922 cổ phiếu, tương ứng giá trị giao dịch đạt 6.334 tỷ đồng. Bình quân mỗi phiên giao dịch ghi nhận 23,90 triệu cổ phiếu chuyển nhượng và giá trị giao dịch bình quân là 333 tỷ đồng.

Trong tháng 4, sàn HNX có thêm 3 mã cổ phiếu niêm yết mới là GFC, NDN và DIH, nâng tổng số

mã niêm yết tại sàn này lên 382 mã. Thống kê cho thấy, tháng 4 sàn này ghi nhận 49 mã tăng giá, 314 mã giảm giá, 9 mã đứng giá và 5 mã không có giao dịch.

Phía tăng giá, có 3 mã tăng trên 20% gồm HDA (26,40%), CSC (23,41%) và HTB (21,05%). Phía giảm giá, có 3 mã giảm trên 40% là DTC (-51,01%), SD6 (46,80%) và TBX (43,11%). Việc DTC giảm mạnh nhất trên sàn HNX trong tháng 4 là do ngày 27/4 là ngày giao dịch không hưởng quyền nhận cổ tức năm 2010 bằng cổ phiếu tỷ lệ 1:1, làm giá DTC vào ngày này điều chỉnh mạnh từ mức giá 73.400 đồng/cổ phiếu (ngày 26/04) xuống còn mức giá 38.900 đồng/cổ phiếu.

Tổng hợp giao dịch NĐT nước ngoài trong tháng 4/2011

So với mức 129 mã được cấp trong tháng 3, số mã được cấp trong tháng 4 giảm mạnh. Tính đến ngày 29/4/2011, VSD đã cấp mã số giao dịch chứng khoán cho 15.200 NĐT nước ngoài trong đó có 1.534 NĐT tổ chức và 13.666 NĐT cá nhân. Riêng trong tháng 04/2011, đã có thêm 80 NĐT nước ngoài bao gồm 19 tổ chức và 61 cá nhân đầu tư nước ngoài được VSD cấp mã số giao dịch chứng khoán. So với mức 129 mã được cấp trong tháng 3, số mã được cấp trong tháng 4 giảm mạnh.

Tháng 4: khối ngoại giảm bán, giá trị mua ròng tăng vọt. Tổng giá trị mua ròng trên hai sàn đạt 900 tỷ đồng. Dòng tiền của khối ngoại chủ yếu chảy vào VNM, BVH, FPT... Cả lượng và giá trị mua/bán đều giảm mạnh so với tháng trước nhưng giá trị mua vào chỉ giảm 766 tỷ đồng trong khi giá trị bán ra giảm tới 1.530 tỷ đồng. Từ đó dẫn đến tương quan mua/bán lệch hẳn về phía mua ròng.

Trong tháng 4, khối ngoại chủ yếu mua ròng trên hai sàn giao dịch. Khối ngoại vẫn tiếp tục thực hiện chiến thuật lướt sóng ngắn hạn nhằm giảm giá vốn đối với nhóm cổ phiếu ngành chứng khoán (SSI, KLS, BVS...). Khối ngoại cũng tăng mua VCG, BVH, MSN, FPT, PVD tạo ra sóng tăng giá rất lớn đối với cổ phiếu này trong khi đó dù được mua vào nhiều nhưng VCB, CTG chủ yếu đi ngang và điều chỉnh giảm giá. STB là cổ phiếu trong nhóm ngân

hàng bị khối ngoại bán ra rất mạnh và đẩy cổ phiếu này liên tục giảm giá. EFT VNM đăng ký mua số lượng lớn hai cổ phiếu VCG, KLS trong khi lượng bán nhỏ giọt khiến nhiều NĐT phân vân trong bối cảnh tiền mặt của quỹ này còn rất ít.

Tại sàn HNX, giá trị mua ròng đạt 115 tỷ đồng - giảm 1/3 so với mức 171 tỷ đồng của tháng 3. Tính chung cả hai sàn, khối ngoại đã mua ròng 900 tỷ đồng trong tháng 4. Dẫn đầu top mua ròng là VNM với hơn 1,6 triệu đơn vị, tương đương 164 tỷ đồng. Số cổ phiếu này chủ yếu được mua trong ngày 5/4 khi VNM niêm yết bổ sung cổ phiếu và dư một ít room. Hiện tại, khối ngoại đang nắm giữ 46% lượng cổ phiếu của Vinamilk và sắp tới Vinamilk sẽ phát hành riêng lẻ 10,7 triệu cổ phiếu cho NĐT nước ngoài.

Phía bán ròng, dẫn đầu là STB với 2,08 triệu đơn vị, tương đương 28,3 tỷ đồng. Như vậy, tính từ đầu năm đến nay, STB đã bị bán ròng tổng cộng 11,2 triệu đơn vị. Tỷ lệ nắm giữ của khối ngoại đối với cổ phiếu STB hiện là 28,39%.

Ngoài ra còn có các sự kiện đáng chú ý trong tháng: - KKR – một trong những quỹ đầu tư Góp vốn tư nhân hàng đầu thế giới - đã thông báo bỏ ra 159 triệu USD để mua 10% cổ phần của Công ty Cổ phần Hàng tiêu dùng Masan, tương ứng với giá mua là hơn 220 nghìn đồng (11 USD) cho 1 cổ phiếu.

- Quỹ Market Vectors Vietnam ETF đăng ký lướt sóng lượng lớn đối với 3 cổ phiếu VCG, KLS và OGC.

Thị trường chứng khoán trong tháng 5 không thật sự có nhiều yếu tố hỗ trợ mang tính cơ bản hoặc vĩ mô. Do đó, các yếu tố gây biến động chính trên thị trường sẽ chủ yếu phụ thuộc vào cán cân cung cầu ở từng thời điểm; các tác động mang tính kỹ thuật và tâm lý. Bên cạnh đó, ba điểm sáng tích cực đối với thị trường chứng khoán trong tháng 5: (i) Giá cổ phiếu đã xuống mức thấp; (ii) Việc Bộ Tài chính đã trình phương án miễn thuế thu nhập cá nhân năm 2011 cho các NĐT và chờ Quốc hội xem xét vào tháng 7/2011; (iii) HOSE sẽ đưa lệnh thị trường (MP) vào thực hiện trong tháng 6/2011 nhằm tăng tính thanh khoản cho thị trường■